

παμό, και οι σφοδρές του θανάτου... Η γη της βασιλικώτατης φυλής, ή πανάγια γη...

Θυμούμαι τα λόγια του Ταίν, ύστερ' από το κατακλύγμ' αρκετών στίχων του Θηβαίου λυρικού: Οι Έλληνες, λέει, οι τόσο κρατημένοι και τόσο μετρημένοι στον πεζό τους το λόγο, τραβάνε πέρα κ' έξω από κάθε μέτρο, κινημένοι από την εμπνευσή και από τη λυρική μανία.—Κ' έτσι και το σαιξπηρικού και βιβλικού και σελλεϊκού και κάπως βαρβαρικού Σ. inburne ή πείρηση εύλογα θα μπορούσε κ' ελληνική να χαρακτηριστεί: δ' ελληνισμός, μ' εσα και αν θέλουμε να πούμε, έχει κάτι τι πρωταϊκό.

13

Μα ή μικρή Ελλάδα, μα ή μεγάλη Κρήτη, δεν ηύραν ένα λογάκι αποχαιρετισμού, δεν κόψανε δυο λουλούδια για να στολίσουνε μ' εκείνα, στο νεκροκρέββατο άπάνου, το μέτωπο του άπολλώνιου νεκρού; Δέν είναι ή πρώτη φορά που ξετύλιξε τους ρυθμούς του και ξεπροβόδησε τους στίχους του για νάρθουν ως έμας εδώ, φόρος του ελληνολάτρη ξένου. Τιμήσαμε τον Καρνεύτη, δδηγημένοι από το χρίσμα του «έθνικού ποιητή» που έπίσημα του έδωκε ή πατρίδα του, τιμήσαμε στο Μιστράλ πιδ πολύ «τόν ταπεινό μαθητή του μεγάλου Όμηρου» παρά τον περήφανο άφέντη της προδιγιανής γλώσσας, της ξανανθισμένης. Έχουμε χρέος πιδ πολύ να τιμήσουμε του Μπαύρον, όχι βέβαια το μαθητή, μα το συμπόλιτη, που με τη μεγάλη του φαντασία έπλεξε στεφάνι άμάραντο για να το φορέση της ελληνικής ιδέας. Θάρθη μιά μέρα που θα προσκυνάμε τους τρανούς τεχνίτες του λόγου και θα πιανόμαστε στο χορό τω λατρευτών τους, όχι για την αγάπη τους τάχα, πιδ τα δικά μας, μα για την αγάπη μας έμας πιδ του «λόγου την Άφροδίτη». Μα όσο που να ξημερώσ' ή μέρα εκείνη, έχουμε χρέος να ποικρινόμαστε λυγίζοντας τα γόνατα, πιδ εσους φέρουν της λατρείας το κανίσκι στη μητέρα μας. Έσεις, ω νέοι της Κρήτης, έσεις, πού, αν λυτρώθηκε το ήρωικό σας το νησί από τον Τούρκο, μα το πάτ' και άκόμα, ο τύραννος ή άλλος, ή Δάσκαλος, έσεις, ω νέοι της Κρήτης, θαρρητοί, καθώς σας ξέρω, και άνυπόταχοι, καθώς σας θέλω, παντού και πάντα, της δημοτικής, δηλαδή της έθνικής μας γλώσσας εργάτες και υπερασπιστές, έσεις, ω νέοι της Κρήτης, άντάρτες, και μόνο γιατί κάτω από τόννομα του Σολωμού βαλθήκατε να πολεμήσετε για την ιδέα

την πιδ ζωντανή και την πιδ πλατειά που φύτρωσε στη γη μας ύστερ' από την ιδέα του άγώνα για την άνεξαρτησία μας, έσεις, ω νέοι της Κρήτης, θα ταίριαζε καμιά μέρα, και όσο και άργά και αν είναι, λίγα θαφνόκλαρα, λίγα πορτοκαλλάνθηα να θερμίσετε για να χλωράνετε τον ύπνο του έξοχου μέσα στους έξοχους άντάρτη ποιητή.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΕΝΑ ΔΡΑΜΑ

Κοράσι εθνεγνωσίατο, με την καλή ψυχή σου Και με τα μάγια τα πολλά, το βράδι για θυμήσου Που κάτοσαμε άπάντεχα σιμά και ταίρι ταίρι! Φυσούσε άπάνω στη σπηγή το τραγικό τάερι Και μέσα στην ασάλευτη του Θανάτ' ήρεμία *Ο κόσμος άπολούθησε την άγρια τραγωδία. Κ' έσύ, με μάτια δλόβροχτα, κρατώντας την πνοή σου Το παλληκάρι άντίκριζες να σπαραράη — θυμήσου — Κ' εκείνη που τρελλάθηκε τη για ξανθομαλλούσα Μονάχα έγω το λογισμό κοιτά σε σε κρατούσα... Για ιδές! τα μακρονόματα, τάνταραχτα, τα ξένα Σε τάροξαν' κι ε, τι έζησε, παρθένα, πλάι σε σένα Κ' εΐταν βουβή κι ήληθινή κι δλόβροχτα ένα δράμα Δέν πήρε τίποτ' από σε, σε γέλιο ή και σαν κλάμα!

ΛΕΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΜΙΑ ΦΩΝΗ ΜΕ ΠΙΑΝΟ

Τυπωθήκανε στη Λειψία και πουλιούνται στα γραφεία του «Νουμά».

- α) ΠΟΙΗΣΗ ΜΑΛΑΚΑΣΗ: 1) Στην άέμη καρφωμένα Δρ. 1.— 2) Τραγουδάκι » 1.— 3) Στη νήσο πέρα ο πύργος της Άθώρητης » 1.— β) ΠΟΙΗΣΗ ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗ: 4) Μολιδιάτισσα Δρ. 1.— 5) Μισιριώτισσα » 1.— 6) Ρουμελιώτισσα » 1.50 7) Άφροδίτη » 1.50 8) Χάιντε χιούρε » 1.— 9) Μικρούλα » 1.50 10) Στόν Έποπα (μαλλιαιρικά Πόπλ) Χαρίζεται. *Όλα μαζί ένας τόμος δρ. 5.

Ο "ΝΟΥΜΑΣ",

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΚΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Για την Άθήνα δρ. 8.— Για τις Έπαρχίες δρ.

Για το Έξωτερικό δρ. χρ. 10.

Για τις έπαρχίες δεχόμαστε και τρίμηνες (2 δρ. την τριμήνα) συνδρομές.

Κανένας δε γράφεται συνδρομητής ή δε στείλει μπροστά τη συνδρομή του.

10 λεπτά το φύλλο λεπτά 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στα κισκία (Σύνταγμα, Όμόνοια Έθν. Τράπεζα Έπ. Οικονομικών, Σταθμός Τροχιάδρου (Άκαδημία), Βουλή, Σταθμός ύπόγειου Σιδηρόδρομου Όμόνοια), στο κισκί Γιαννοπούλου (Χαυτεία), στα βιβλιοπωλεία «Έστίας» Γ. Κολάρου και Σακέτου (άντικρυ στη Βουλή).

Στην Κέρκυρα, Πάτρα και Βόλο, στα Πρακτορεία τών Έφημερίδων, στον Πύργο στο βιβλιοπωλείο του κ. Κ. Βαρουξή.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Το ράσο και ο τύπος—Τα Κρητικόνουλα— Προς Ταρταρίους παραινέσεις.

ΤΟ ΡΑΣΟ όσες φορές το βλέπουμε να παραστράτζει ή ήμερίδες μας, δέν το καλομεταχειρίζονται καθόλου. Του τα λένε όρβα κοψά. Και κάνουν πολυκαλά. Γιατί έπιτέλους το ράσο το κάνει σεβαστό κείνος που το φορεί, άφού δέν έχει καμιά μαγική δύναμη το ράσο να κάνει σεβαστόνε κείνον που φασκλώνει. Έτσι, όσες φορές καυτηριάσανε οι ήμερίδες μας κάναν καλόγερο, κανέναν παπά, ή και κανένα μεγαλοδεσπότη που παραστράτζει, δε διαμαρτυρηθήκαμε και δέν τους φωναξαμε πώς άσεβόνε στη θρησκεία ή πώς προδίνουν την πατρίδα γιατί λένε την άλήθεια.

Παρόμοια έπρεπε να φερθούνε κ' οι ήμερίδες μας με τον κ. Πάλλη. Κι άντι νάγαναχτήσουν—δ τι εύκολα και τι νόστιμα που άγαναχτούν οι μαρκαρισμένοι πατριώτες!—και να σαλιαρίσουνε για προδοσίες και γι' άσέβειες και δέν ξέρουμε για τί άλλο άκόμα, το εναντίο έπρεπε να χαρούμε που βρήθηκ' ένας δικός μας να μιλήσει τόσο τίμια και ξάστερα και να φωτίσει την κοινή γνώμη της Εύρώπης για ένα τόσο σπουδαίο ζήτημα. Δέν τους άρνήθηκε ποτέ κανείς πώς το Πατριαρχείο της Πόλης λέγεται, και μπορεί και νάσαι, «Μεγάλη του Γένους Έκκλησία». Μιά όμως και

βάζει τόσον υπερβολική υπέκκριση όστε τα κάνει παράξενα σαν τα λόγια τρελλού άνθρώπου. Είναι φανερό πώς ή προσοχή τών τριών άλλων του έγειν' άνυπόφορη) Φεύγει, Κοσμιά;

ΚΟΣΜΑΣ. Ναί, πηγαίνω. Είναι όρα. (Έτοιμάζεται να φύγη)

ΛΟΥΚΙΟΣ. Σε συνοδεύω ω; την καγκελλένια πόρτα. (Προχωρεί από το παράθυρο προς την πόρτα, βιαστικός.)

ΣΥΛΒΙΑ. Έτσι, ξεσκούφωτος;

ΛΟΥΚΙΟΣ. Ναί, ζεσταίνωμαι. Δέ βλέπεις τί βαρύν άίρας; (Κοντοστέμνεται στο κοτώφλι, περιμένοντας το φίλο του. Ένας όριμς πόνος σφίγγει άξαφνα τις καρδιάς, βουβαίνει τα χείλη.)

ΚΟΣΜΑΣ. Χαίρετε. (Χαιρετίζει καταταραγμένος· πηγαίνει έξω μαζί με το Λούκιο. Η Συλβία σκύβει το κεφάλι, με τα φρύδια ζαρωμένα, σαν άνθρώπος που συλλογίζεται τί νάπορωσώση. Έπειτα λές κ' ένα κύμα έξοφνικό δύναμης και ζωής της στυλώνει το κορμί.)

ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑ. Είδες τί Γάδδη;

ΣΥΛΒΙΑ. Όχι άκόμα. Σήμερα δέν ήλθε.

ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑ. Όστε, δέν ξέρεις...

ΣΥΛΒΙΑ. Γι' πρῶμα;

ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑ. Τι πήγε κ' έκανε; ΣΥΛΒΙΑ. Όχι.

ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑ. Πήγε στης Διάντης. ΣΥΛΒΙΑ (με συγκροτημένη συγκίνηση). Σε κει νής; Πότε;

ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑ. Χτες. ΣΥΛΒΙΑ. Και συ τον είδες; ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑ. Ναί, τον άπάντησα. Μου είπε...

ΣΥΛΒΙΑ. Μίλησε λοιπόν!

ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑ. Πήγε στο σπίτι της, κατά τις τρεις. Έδωκε τόννομά του. Έκείνη τότε δεχτηκε άμέσως. Είχε την όψη της γελαστή· τότε χαιρέτισε με μιάν υπόκλιση, δέν είπε λέξη, έμεινε όρθή, περιμένοντας να μιλήση ή γέρος· τον έκουσε με σέβας, ήσυχη. Φανόλζεσαι τί θα της είπε για να την κατοφέρη να δώση πίσω το κλειδί, να παρατήρη κάθε άλλη άπόπειρα, να μη θελήση πια να ταραξή τη γαλήνη την ξαναποχτημένη με το αίμα, και με τόννον πόνο! Έκείνη δέν τονε ρώτησε στο τέλος παρά αυτό: «Ό Λούκιος Σεττάλας σας στέλνει σε μένα;» Με την άρνητική του άπάντησης, είπε κι αυτή μ' έναν τόνο σταθερώτατο: «Καταδεχτήτε να με συχωρέσετε, μα δέν μπορώ να παραδεχτώ παρά από

κείνονε μόνο το δικαίωμα να ζητήση αυτό που μου ζητάτε.»

ΣΥΛΒΙΑ (καθώς χλωμαίζει και σηκώνεται για νάντιμετωπίση τον άγώνα). «Α, είναι ή τελευταία της λέξη; Λοιπόν, είναι κι άλλο ένα πρόσωπο που έχει το ίδιο το δικαίωμα και θα το άπαιτήση. Θα δώμε.»

ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑ (τρομαγμένη). Τι συλλογίζεσαι να κάνης, Συλβία;

ΣΥΛΒΙΑ. Έκείνο που είν' ανάγκη.

ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑ. Τι, λοιπόν;

ΣΥΛΒΙΑ. Να την ιδώ, να της έρθω άντιμέτωπη στον ίδιο τον τόπο, όπου αυτή είναι ξένη και παρίσιακη. Καταλαβαίνεις;

ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑ. Θέλεις να πης εκεί;

ΣΥΛΒΙΑ. Ναί, θέλω να πάω εκεί. Είρω την όρα. Και συ την ξέρεις. Θα την περιμένω. Θάρρη. Έπί τέλους θα ιδωθώμε πρόσωπο με πρόσωπο.

ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑ. Μα δέ θα το κάνης αυτό.

ΣΥΛΒΙΑ. Πώς όχι; Νομίζεις πώς μου λείπει το θάρρος;

ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑ. Μή, σε παρακαλώ, Συλβία!

ΣΥΛΒΙΑ. Θαρρείς πώς τρέμω έγω;

ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑ. Μή, σε παρακαλώ.